

Posoški razvojni center

RAZVOJ PODEŽELJA V NOVEM PROGRAMSKEM OBDOBJU DO 2027

Bovec, 12. maj 2023

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

LAS

Dolina Soče

◦ **Populacija** 23.420 (SURSTAT 1. 1. 2022)

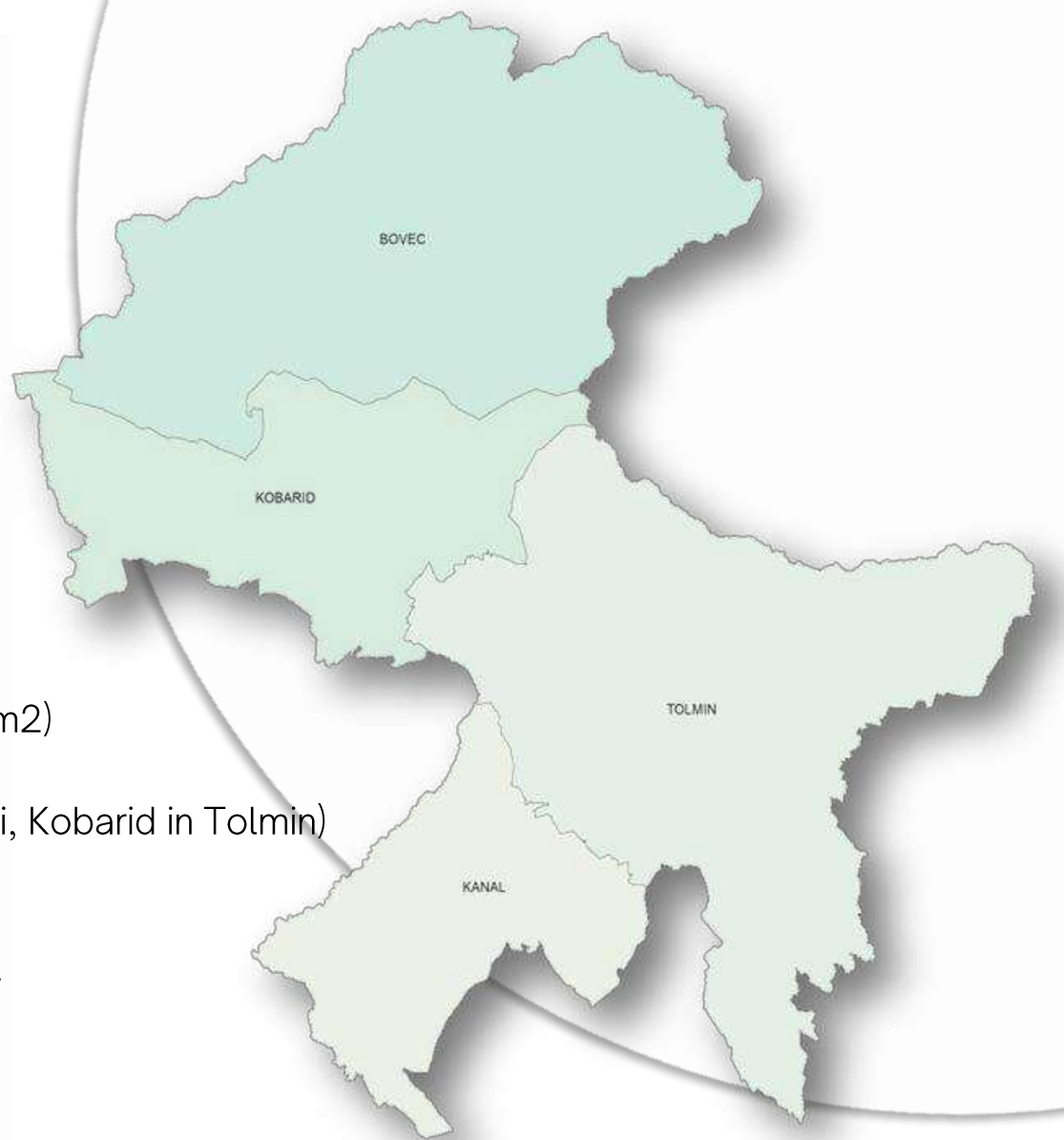
◦ **Severo-zahodni del Slovenije** (1,090 km²)

◦ **Kohezijska regija:** Zahodna

◦ **Območje 4 občin** (Bovec, Kanal ob Soči, Kobarid in Tolmin)

◦ **Vodilni partner:** Posoški razvojni center

KDO SO LAS?

Lokalne akcijske skupine, ki so se na območju Slovenije oblikovale s skupnim ciljem uresničevanja lokalnih razvojnih potreb in doseganja zastavljenih ciljev, ki se jih opredeli v strategiji lokalnega razvoja.

KAJ JE PRISTOP LEADER/CLLD?

Pristop CLLD/LEADER je orodje za:

- spodbujanje lokalnega prebivalstva po načelu »od spodaj navzgor«.
- aktivno vključevanje lokalnega prebivalstva, da preko LAS odloča o prednostnih nalogah in razvojnih ciljih lokalnega območja, vključno z viri financiranja.

PRISTOP LEADER

PREGLED PROJEKTOV PROGRAMSKEGA OBDOBJA 2014–2020

Skupno nam je bilo dodeljenih 3,7 mio EUR (EKSRP, ESRR in ESPR).

- 34 individualnih projektov LAS / 2,4 MIO EUR
- 7 skupnih projektov LAS / 501.425,19 EUR
- 2 projekta sodelovanja (indikativna lista SLR) / 49.135,90 EUR

Skupno: 43 projektov

V projektih je vključenih 62 različnih partnerjev.

BOVEC • KANAL • KOBRARJ • TOLMIN

Dolina Soče

Iz doline Soče

KLJUČNA DOKUMENTA ZA PROGRAMSKO OBDOBJE 2021–2027

- **Strateški načrt SKP 2023–2027**, ki je bil s strani EK potrjen 28. 10. 2022 program LEADER je opredeljen znotraj intervencije specifičnih ciljev 7, 8 in 9 v skupni vrednosti 44.428.195 € / stopnja sofinanciranja projektov znaša 80 %.
- **Program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji**, ki je bil s strani EK sprejet 12. 12. 2022, programa CLLD je opredeljen znotraj specifičnega cilja 5 v skupni vrednosti 46 MIO EUR / stopnja sofinanciranja projektov znaša 80 %.

Predvidena finančna sredstva LAS Dolina Soče: **2,5 mio € (EKSRP in ESRR)**.

EKSRRP - LEADER

SPECIFIČNI CILJ 8:

Spodbujanje zaposlovanja in ohranjanje delovnih mest na podeželju, dvig kakovosti življenja ter razvoj storitev in infrastrukture na podeželju, krepi socialno vključenost, sodelovanje in povezovanje prebivalcev podeželja.

ESRR - CLLD

SPECIFIČNI CILJ 9.2:

Spodbujanje celostnega in vključujočega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulture, naravne dediščine, trajnostnega turizma in varnosti na območjih, ki niso mestna območja.

NAMEN LAS PROJEKTOV?

- zasledovanje skupnih ciljev območja,
- pilotna izvedba vsebin z namenom ozaveščanja širše javnosti,
- poudarek na mehkih vsebinah, ki prinašajo dodano vrednost območju,
- rezultati projektov so dostopni širši javnosti.

KAKO PRISTOPITI K OBLIKOVANJU PROJEKTNE IDEJE?

- predstavitev ideje v pisarni LAS,
- iskanje potencialnega prijavitelja in povezovanje s potencialnimi projektnimi partnerji,
- iskanje finančnih virov,
- priprava vse potrebne ustrezne dokumentacije (soglasja, dovoljenja ipd.)
- prijava na JP LAS.

STRATEŠKE USMERITVE ZA PRIPRAVO STRATEGIJE LOKALNEGA RAZVOJA 2021-2027
DOLOČITEV ŠTIRIH NOSILNIH STEBROV

PAMETNO PODEŽELJE

PAMETNA MOBILNOST

- spodbujanje pametnega prevoza (skupni, javni prevoz)
- kolesarske polnilne postaje / pametne klopi

PAMETNA DIGITALIZACIJE - INOVATIVNE REŠITVE

- delo na daljavo
- dvig kvaliteta bivanja v/na vaseh - telekomunikacijske povezave
- digitalna platforma za kmete (zmanjševanje birokracije)
- skupna aplikacija prijazna za končnega uporabnika

SAMOOSKRBNA SKUPNOST

- samooskrba z električno energijo iz obnovljivih virov
- pilotne rastlinske čistilne naprave na vasi
- skupna nabava opreme za predelavo (sušilnica, kuhinja, ...)

SOCIALNE STORITVE

- prenos znanja (starejši--mladi / mladi--starejši)
- pomoč starejšim na domu in programi za otroke v času počitnic
- vzpostavitev dnevnih, medgeneracijskih centrov

DIGITALNA IZOBRAŽEVANJA

TRŽENJE PODJETNIKOV / KOLEKTIVNA BLAGOVNA ZNAMKA / ZNAK KAKOVOSTI TNP

- strokovne ekskurzije za lokalne ponudnike, mlade podjetnike, ...
- razvoj in znamčenje novih lokalnih proizvodov ter vključevanje v turistične storitve
- mentorstvo za mlade podjetnike ter predstavitev s promo videi skozi skupno zgodbo
- predstavitev podjetnikov na sejnih, poslovnih dogodkih
- vzpostavitev skupne promocije, trženja, embalaže

Znanja in izobraževanja za podjetnike

- prenos izkušenj dobrih praks in znanj podjetnikov na mlade
- povezovanje različnih podjetniških branž
- specifična izobraževanja za namen razvoja produktov
- splošna izobraževanja (komunikacija, trženje,...)

Oprema / storitve za začetnike in razširitev dejavnosti

- obnova skupnih prostorov / nakup opreme in skupnih strojev, aparatov
- oddaja in najem skupne opreme in prostorov
- najem storitev (marketing, trženje, računovodske in pravne storitve, ...)
- reaktivacija starejših (izkušnje iz podjetništva)

EKOLOŠKO KMETOVANJE

Ekološka lokalna hrana

- avtohtona semena (semenska banka)
- samooskrba za lastno gospodinjstvo ali kot zeleno delovno mesto
- razvoj in nadgradnjo lokalnih izdelkov

Izobraževanja

- izobraževanja o novodobnem ekološkem kmetovanju, o oblikovanju prodajnih zgodb, ...
- izobraževanja kadra javnih institucij
- izkustvena učenja in ozaveščanje prebivalstva o ekološki lokalno pridelani hrani

Kulinarika in promocija ekološke lokalne hrane

- kulinarčni dogodki, sejmi in imenovanje ambasadorjev
- spodbujanje ekoloških menijev in cateringov
- kulinarčne delavnice ter promocija lokalnih ponudnikov z navdihujočimi zgodbami

Vzpostavitev pogojev za eko regijo

- mreženje in povezovanje ključnih deležnikov
- vzpostavitev kratko dobavnih verig in distribucijskega centra
- povezovanje kmetijstva, turizma in naravovarstva
- vzpostavitev ekoloških kotičkov v prodajalnah
- možnost najema kmetijskih zemljišč za samooskrbo oz. vzpostavitev zelenega delovnega

OŽIVITEV PODEŽELJA

IZZIVI PODEŽELJA

- zaraščanje območja
- podeželje + starost = velik demografski izziv
odhajanje mladih s podeželja / zanimanje mladih za razvoj podeželja
- nepovezane skupnosti, neaktivne
- propadanje stavb in druge infrastrukture na podeželju
- nižanje kvalitete bivanja na podeželju
- prenos tradicionalnih znanj na mlade generacije (šege, običaji, ...)
- ohranjanje nesnovne kulturne dediščine (čebelarstvo, filcanje, keramičarstvo, lokalna kulinarika, ...)
- ohranjanje snovne kulturne dediščine
- ohranjanje lokalne naravne dediščine

PREDLOGI

- nakup skupnih delavnih strojev
- obnova vaških objektov in prostorov za mlade
- spodbujanje medgeneracijskega druženja, prenosa znanj in vzpostavitve vzajemne pomoči
- spodbujanje novih oblik turizma
- ...

SWOT ANALIZA

PREDLOGI

RAZPRAVA

Predstavitev: Sandra Kemperle in Meta Pajer, strokovni sodelavki LAS Dolina Soče.

Foto: arhiv LAS Dolina Soče
Posoški razvojni center, vodilni partner LAS Dolina Soče, Trg tigrovcev 1, 5220 Tolmin, Slovenija.
T: +386 (0)5 38 41 507 E: las@prc.si W: lasdolinasoce.si